

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง "ปัญหาการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ในชั้นประถมปีที่หนึ่งและสอง จังหวัดชลบุรี" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อสภาพการสอนของครูประจำการชั้นประถมปีที่หนึ่งและสอง ในด้านต่อไปนี้ คือ ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ความรู้พื้นฐานของครูในเรื่อง งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง หลักสูตร สื่อการเรียน และกระบวนการเรียน การสอน การประเมินผล ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นและขอเสนอแนะ เพื่อจะได้ข้อมูลเพิ่มเติมในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูประจำการชั้นประถมปีที่หนึ่งและสอง
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพในด้านต่าง ๆ
- ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นและให้ขอเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาต่อสภาพการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในด้านต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่

สรุปผลการวิจัย ตอนที่ 1

จากข้อมูลที่ไ้เก็บคืนมา ได้ทราบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ดังนี้

ครูประจำการชั้นประถมปีที่หนึ่งและสอง จำนวน 270 คน เป็นชาย 77 คน เป็นหญิง 193 คน ครูส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในช่วง 20 - 30 ปี และ 31 - 40 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 39.2 และร้อยละ 35.8 ตามลำดับ ซึ่งมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีทางวิชาครูเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65.6 และยังมีครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาทางวิชาครูอีกร้อยละ 2.6

ในคานประสบการณ์การสอนและการทำงานในการเป็นครูประถมศึกษา นั้น ครูร้อยละ 33.3 ทำงานสอนมาแล้วอยู่ในช่วงเวลา 1 - 5 ปี และเคยมีประสบการณ์ สอนให้เด็กศึกษา (ในหลักสูตรเก่า) มาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 66.0 และครูเคยผ่านการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานมาแล้วร้อยละ 55.9 อยู่ในช่วงเวลา 1-3 ปี

สำหรับการจัดครูสอนเฉพาะกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น มีโรงเรียนที่สามารถจัดครูเฉพาะกลุ่มวิชานี้ได้เพียงร้อยละ 2.2 เท่านั้น ครูส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานในโรงเรียนว่าครูต้องสอนเพราะเป็นครูประจำชั้น สอนทุกวิชา ถึงร้อยละ 96.0 และนอกจากทำหน้าที่ประจำชั้นและหน้าที่งานสอนแล้ว ยังมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบอื่น ๆ อีกร้อยละ 75.1 หน้าที่ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนร้อยละ 11.5 หน้าที่ธุรการในโรงเรียนร้อยละ 3.3 หน้าที่ผู้ช่วยครูใหญ่ร้อยละ 4.8 และหน้าที่ครูใหญ่ ร้อยละ 5.2 เป็นต้น

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 88.1 เคยผ่านการอบรมการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ และมีครูร้อยละ 11.9 ยังไม่เคยผ่านการอบรมการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่มาเลย โดยให้เหตุผลว่า ครูที่ไม่เคยอบรมนั้นไม่เคยสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพและตัวครูยังมีใจเปิดยอมรับมาหากำรสอนให้เป็นไปตามแนวหลักสูตรใหม่ และก็ได้สอนไปตามความเข้าใจเท่าที่ความสามารถของตัวครูจะทำได้ สำหรับครูที่อบรมหลักสูตรใหม่มาแล้ว ร้อยละ 88.1 ใจให้ความเห็นว่า ใจนำผลการอบรมมาใช้ได้น้อยและน้อยที่สุดในระดับ ความเห็นใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และ 13.4 ตามลำดับ

ส่วนในเรื่องการปฏิบัติงาน (สอน) ของครู เมื่อครูพบปัญหาการสอน
 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเกิดขึ้นในโรงเรียน บุคคลที่ครูมีโอกาสปรึกษาปัญหาการสอน
 เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 66.3 คือเพื่อนครูในโรงเรียน และคิดเป็นร้อยละ 3.0
 ปรึกษาปัญหาการสอนกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีร้อยละ 1.5 ที่ปรึกษากับวิทยากรในห้อง
 ซึ่งในเรื่องเดียวกันนี้ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เมื่อครูพบปัญหาการสอนกลุ่มการทำงานและ
 พื้นฐานอาชีพเกิดขึ้นในโรงเรียน บุคคลที่ครูต้องการปรึกษาคอยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 67.8
 คือ ปรึกษากับศึกษานิเทศก์ และมีเพียงร้อยละ 20.0 ที่ต้องการปรึกษากับครูใหญ่

สรุปผลการวิจัย ตอนที่ 2

1. ข้อมูลของตอนที่ 2 นี้ เป็นการแสดงความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อ
 สภาพการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารและบุคลากรที่
 เกี่ยวข้องในโรงเรียน ครูส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหามากในเรื่องการติดตามผลการเรียน
 การสอนของศึกษานิเทศก์ ซึ่งอยู่ในระดับน้อยและเรื่องศึกษานิเทศก์ได้มาแนะนำเทคนิค
 และวิธีสอน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
 อยู่ในระดับน้อย ส่วนเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ครูส่วนใหญ่
 ให้ความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2. สำหรับความคิดเห็นต่อสภาพการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
 ด้านความรู้พื้นฐานของครูนั้น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และ
 งานช่าง ครูส่วนใหญ่เห็นว่าเฉพาะงานบ้านมีปัญหาน้อย แต่ในงานเกษตรและงานประดิษฐ์
 งานช่าง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
3. ส่วนความคิดเห็นต่อสภาพการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในด้าน
 หลักสูตร สื่อการเรียน และกระบวนการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหามากใน
 เรื่องความสามารถของครูผู้สอนที่จะใช้เวลาผลิตสื่อการสอน และจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้
 ที่มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสมต่อความพร้อมในการใช้เครื่องมือของเด็ก การจัดการประชา-
 สัมพันธ์ให้บุคคลในห้องเรียนเข้าใจและให้มีส่วนร่วมที่ต่อการเรียนการสอนกลุ่มวิชานี้ รวมทั้ง
 การใช้แหล่งวิทยากรหรือบุคลากรในห้องเรียนมาช่วยในการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและ
 พื้นฐานอาชีพ

ส่วนเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตร สื่อการเรียน และกระบวนการเรียน การสอน ครูส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

4. และความคิดเห็นต่อสภาพการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในด้านการประเมินผลการสอนนั้น ครูส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหาน้อยในเรื่องการวัดผลด้วย วิธีตรวจสอบผลงานหรือตรวจแบบฝึกหัด ส่วนการวัดผลด้วยวิธีอื่น ๆ ครูส่วนใหญ่เห็นว่า มี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปผลการวิจัย ตอนที่ 3

ครูได้เสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งได้จัดลำดับตามความถี่ของ ข้อเสนอแนะของครูดังนี้.-

ก. เกี่ยวกับผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน

1. ครูร้อยละ 37.50 มีความเห็นว่า ผู้บริหารต้องได้รับการอบรม ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อจะได้ให้การสนับสนุนและ คัดตามผลการสอนใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ครูร้อยละ 30.76 เห็นว่า ผู้บริหารต้องเตรียมครูไว้สำหรับสอน เฉพาะกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน
3. ครูร้อยละ 13.94 เห็นว่า ผู้บริหารต้องริเริ่มหรือร่วมมือกับครู ดำเนินการในเรื่องการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้ในการเรียนการสอนกลุ่มการ งานและพื้นฐานอาชีพ
4. ครูร้อยละ 12.01 เห็นว่า ผู้บริหารต้องจัดการประชาสัมพันธ์ ให้กับผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่นได้เข้าใจถึงการเรียนการสอนกลุ่มการ งานและพื้นฐาน อาชีพ ตามแนวหลักสูตรใหม่
5. ครูร้อยละ 5.76 เห็นว่า ครูใหญ่ต้องถือความสำคัญในการ ปฏิบัติหน้าที่บริหาร โรงเรียนมากกว่างานนอกเหนือจากหน้าที่ครูใหญ่ที่ปฏิบัติอยู่ภายนอก โรงเรียน

ข. เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของครูในเรื่อง งานบ้าน งานเกษตร
งานประดิษฐ์และงานช่าง

1. ครูร้อยละ 54.69 เห็นว่า ให้โรงเรียนจัดหาวิธีเพิ่มความ
สนใจ ส่งเสริมความรู้และทักษะแก่ครูผู้สอนให้มากยิ่งขึ้น

2. ครูร้อยละ 24.30 เห็นว่า ครูประจำการชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง
และสอง ต้องการวางโครงการสอนร่วมกัน เพื่อจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่ต่อเนื่องและมี
โอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ความสามารถในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
และกัน

3. ครูร้อยละ 20.99 เห็นว่า ครูประจำการชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง
และสอง ต้องการเพิ่มความรู้โดยวิธีใ้ครูมีการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
ที่เป็นลักษณะแบบสาธิต การจัดประชุมการณ์ เวียนภาคปฏิบัติและเทคนิคการสอน จากวิทยากร
ที่ให้การอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ค. เกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร

1. ครูร้อยละ 49.52 เห็นว่า เสนอแนะให้เขตการศึกษาหรือ
จังหวัดและอำเภอได้มีการสำรวจวัสดุฝึกหัดในท้องถิ่นที่ขาดแคลนและเครื่องมือเครื่องใช้ที่
จำเป็นและจัดแจกควบคุมไปกับหนังสือหลักสูตรหรือแผนการสอน แก่ครูผู้สอนทุกโรงเรียน
เพราะครูส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ครูได้รับหนังสือหลักสูตรและแผนการสอนแต่ไม่ได้รับวัสดุ
เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น หรืองบประมาณในการใช้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
โดยเฉพาะการสอนงานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง

2. ครูร้อยละ 35.46 เห็นว่า ต้องมีการส่งเสริมในด้านการ
ใช้วัสดุกรรมการสอนแก่ครู เกี่ยวกับการผลิตและการใช้แหล่งทรัพยากร ในท้องถิ่นและแนะนำ
การใช้วัสดุที่หาง่ายและราคาถูกที่มีในท้องถิ่นมาใช้สอนให้เป็นประโยชน์ต่อการ เรียนการสอน
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้มากยิ่งขึ้น

3. ครูร้อยละ 5.91 เห็นว่า โรงเรียนต้องจัดจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง ให้เหมาะสมกับจำนวนครูและจำนวนอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ จึงจะสามารถสอนภาคเรียนปฏิบัติอย่างได้ผล

4. ครูร้อยละ 2.83 เห็นว่า โรงเรียนต้องจัดหาสถานที่เก็บอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่างให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

ง. เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

1. ครูร้อยละ 46.87 เห็นว่า ควรมีการจัดบริการแนะแนวแก่ครูในการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ เพื่อให้ครูเปลี่ยนบทบาทจากการสอนแบบเก่ามาเป็นแบบใหม่ ครูไม่ควรใช้วิธีอธิบายโดยมิได้ให้เด็กลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2. ครูร้อยละ 32.09 เห็นว่า ต้องจัดชั้นเรียนพิเศษเฉพาะภาคเรียนปฏิบัติในการแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของนักเรียน เพราะสภาพโดยทั่วไปในห้องเรียนคับแคบ จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและสอง มีประมาณ 40-45 คน

3. ครูร้อยละ 20.62 เห็นว่า ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้ผสมผสานกัน เพื่อเด็กจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จ. เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

1. ครูร้อยละ 38.13 เห็นว่า ครูต้องได้รับความรู้และศึกษาคู่มือการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยเฉพาะกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อการจัดกิจกรรมและประเมินผลการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ครูร้อยละ 22.03 เห็นว่า การประเมินผลตามโครงการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนใหญ่ต้องคำนึงถึงผลภาคเรียนปฏิบัติเป็นเกณฑ์

3. ครูร้อยละ 21.18 เห็นว่า เด็กขาดเรียนบ่อย ๆ เป็นสาเหตุทำให้การประเมินผลที่ไม่ต่อเนื่องและเพิ่มภาระในการสอนซ่อมเสริมของครู

4. ครูร้อยละ 10.16 เห็นว่า ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ต้องมีความอุตสาหพยายามในการติดตามผลในแต่ละแผนการสอน และใช้เวลาระยะยาวในการประเมินผลแบบสังเกตงานเกษตร

5. ครูร้อยละ 8.47 เห็นว่า ให้จังหวัดหรือกลุ่มโรงเรียนจัดแบบตารางการประเมินผลแบบอื่น ๆ ให้แก่ครูผู้สอนได้ใช้ตามแนวหลักสูตรใหม่

ฉ. ครูได้ให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมอีกดังนี้คือ .-

1. ครูร้อยละ 31.55 เห็นว่า ควรให้วิทยากรปรับปรุงวิธีการอบรมการสอนแก่ครูที่เป็นแบบบรรยายมาเป็นแบบประยุกต์ทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติให้มากขึ้น

2. ครูร้อยละ 29.77 เห็นว่า ควรเพิ่มคาบเวลาเรียนภาคปฏิบัติให้เหมาะสมกับกิจกรรม การเรียนการสอน โดยให้โรงเรียนจัดแผนภูมิตารางสอนแบบยืดหยุ่น เวลาให้เห็นชัดเจน

3. ครูร้อยละ 28.00 เห็นว่า ผู้บริหารและหน่วยศึกษานิเทศก์ ต้องจัดการนิเทศระดับโรงเรียนหรือระดับกลุ่มโรงเรียน โดยมีการกระทำที่ต่อเนื่องกันไป ทั้งนี้เพื่อให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนว่าไม่ใคร่ทอดทิ้ง

4. ครูร้อยละ 10.66 เห็นว่า การประชุมครูในโรงเรียนครูใหญ่ต้องจัดหัวข้อประชุมเกี่ยวกับการเรียนการสอนและเน้นการปรับปรุงและแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละครั้ง

อภิปรายผลของการวิจัย

จากข้อมูลที่ได มีประเด็นสำคัญที่น่าจะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ค่านสภาพภาพของครูประจำการชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและสอง

ครูประจำการชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและสองมีจำนวนถึงร้อยละ 65.6 ยังมีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีทางวิชาครู และมีอายุอยู่ในช่วง 20 - 30 ปี และ 30 - 40 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ สุโท เจริญสุข กล่าวว่าเป็นวัยที่สังคมยอมรับว่ามีความสามารถรับผิดชอบงานทุกด้านสูง เป็นผู้เฝ้าในสังคมและชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งหวังได้ว่าในด้านการสอนก็ยอมรับได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 66.0 มีประสบการณ์สอนในระดับประถมศึกษาอยู่ในช่วงเวลา 1 - 5 ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยังไม่มีประสบการณ์มากนัก จุดอ่อนของครูเหล่านี้คือ มีวุฒิค่อนข้างต่ำและมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย การจัดอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเพิ่มเติมต่อครูเหล่านี้ จึงเป็นความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องทำ

ประกอบกับผลการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัดชลบุรี² ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจของครูชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521

¹ สุโท เจริญสุข , หลักจิตวิทยาและพัฒนาการมนุษย์ , (กรุงเทพมหานคร, แพร่พิทยา, 2515) หน้า 438 - 439.

² ศึกษานิเทศก์ชลบุรี, หน่วย, "เปรียบเทียบความเข้าใจของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระหว่างครูที่มีวุฒิสอนประสบการณ์มาก กับ ครูที่มีวุฒิต่ำประสบการณ์น้อย ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี" , รายงานวิจัย , 2523.

ระหว่างครูที่มีวุฒิสูงประสบการณ์มาก กับครูที่มีวุฒิต่ำประสบการณ์น้อยในโรงเรียนสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2523 ปรากฏว่า ค่านสัมฤทธิ์ผลทางการ
สอนของครูทั้งสองกลุ่มนี้ ไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากครูทั้งสองกลุ่มยังมีความรู้
ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรใหม่อยู่ในเกณฑ์ค่าใกล้เคียงกัน จึงทำให้ผลการสอบตาม
หลักสูตรใหม่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำไปด้วย ฉะนั้นจึงสมควรให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วย
ตนเองบ้าง และเปิดอบรมเพิ่มความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรใหม่ โดยเฉพาะกลุ่ม
กรรมการงานและพื้นฐานอาชีพในระยะเวลาสั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพโดยเร่งด่วน

เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจสภาพการสอน โดยวิธี
สังเกต สัมภาษณ์ครูเพิ่มเติม หลังจากได้เก็บข้อมูลการวิจัยเสร็จสิ้นลง ปรากฏว่า ในเรื่อง
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรใหม่และเรื่องปัญหาการสอนกลุ่มกรรมการงานและพื้นฐาน
อาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและสอง ได้ข้อมูลมาสนับสนุนการวิจัยเรื่องนี้ว่า ครูส่วนใหญ่
ยังขาดความใส่ใจที่จะศึกษาค้นคว้าหลักสูตร เอกสารหลักสูตร เพิ่มเติมด้วยตนเองและ
หลังจากครูได้อบรมมาแล้ว มีครูประมาณร้อยละ 20 ยังไม่มีแผนการสอนกลุ่มกรรมการงานและ
พื้นฐานอาชีพ และมีครูอีกประมาณร้อยละ 55 ยังไม่ได้อ่านแผนการสอนกลุ่มกรรมการงานและ
พื้นฐานอาชีพ และจากการสอบถามถึงปัญหาการสอนกลุ่มวิชานี้ ปรากฏว่า ไม่มีคำตอบที่
ชัดเจน เพราะครูบางคนไม่รู้จักกลุ่มวิชานี้และอีกหลายคนให้คำตอบว่า ไม่มีเวลาสอนกลุ่ม
วิชานี้ เพราะเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและสองยังไม่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้จึงต้องสอนกลุ่ม
ทักษะเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้สอบทันตามแผนที่กำหนดเวลาได้

จากสาเหตุดังกล่าวจึงเป็นข้อสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากกรวิจัยที่ว่า ครูร้อยละ
96.0 ต้องสอนกลุ่มกรรมการงานและพื้นฐานอาชีพเพราะความจำเป็น และขณะเดียวกัน ครูประจำ
ชั้นร้อยละ 75.1 ยังมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบในโรงเรียนนอกเหนือจากหน้าที่ประจำชั้น
และโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างสามารถจัดครูสอนเฉพาะกลุ่มกรรมการงานและพื้นฐานอาชีพได้
เพียงร้อยละ 2.2 เท่านั้น

โรงเรียนจึงควรสร้างครูผู้ชำนาญการสอนประจำกลุ่มวิชานี้ขึ้น เพื่อแบ่ง
เบาภาระครูประจำชั้น และผู้บริหารไม่ควรให้ครูประจำชั้นต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ นอก

จากงานสอน และงานประจำชั้นมากนัก

2. คำนำการปฏิบัติงาน (สอน) ขณะที่ครูปฏิบัติงาน (สอน) กลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ ครูส่วนใหญ่มีความต้องการจะปรึกษานโยบายกับศึกษานิเทศก์ถึงร้อยละ 67.8 แสดงว่า ครูมีความมั่นใจว่า ศึกษานิเทศก์จะช่วยแก้ไขปัญหการสอนได้มาก เพราะครูร้อยละ 20 เท่านั้นที่ต้องการปรึกษานโยบายกับครูใหญ่ จึงสมควรให้ศึกษานิเทศก์ได้มีการนิเทศ ติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น และให้ครูใหญ่หรือผู้บริหารโรงเรียนมีโอกาสเข้าสัมมนาหรืออบรมการให้หลักสูตร กลุ่มวิชานี้ด้วย เพื่อจะได้สามารถให้ความช่วยเหลือแนะนำหรือนิเทศการสอนแก่ครูทั้งหลายเป็นการลดปัญหาการสอนที่เกิดขึ้นนั้นให้น้อยลง

เนื่องจากข้อมูลในเรื่องความต้องการปรึกษานโยบายการสอนของครูต่อศึกษานิเทศก์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบเลือกตอบ ในคานาผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน พบว่า ครูมีปัญหาเนื่องจากศึกษานิเทศก์มีโอกาสมาแนะนำการสอน ติดตามผล หรือช่วยแก้ไขปัญหาน้อยมาก ข้อมูลนี้จึงเป็นข้อสนับสนุนสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ครูมีความต้องการปรึกษานโยบายการสอนกับศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับมากคงกล่าวแล้วข้างตน

มลิวัลย์ ลัมไพรี¹ ได้ศึกษาเรื่อง "การเปรียบเทียบความคาดหวังของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ที่มีต่อประสิทธิภาพของหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ" พบว่า "ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ที่มีต่อการสอน

มลิวัลย์ ลัมไพรี "การเปรียบเทียบความคาดหวังของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ที่มีต่อประสิทธิภาพของหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร. 2521), หนานบทคัดย่อ

การสนับสนุนจากผู้บริหาร การแก้ไขหรือลดปัญหาในเรื่องนี้ลง จึงอยู่ที่การสนับสนุนให้ครู มีความรู้ทางการเกษตรในท้องถิ่นอย่างพอเพียง และจัดสรรงบประมาณเฉพาะกลุ่มวิชา ให้เหมาะสมตามความต้องการที่แท้จริง

ส่วนปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับด้านความรู้พื้นฐานของครูในเรื่อง งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง และปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลในการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น ครูส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาปานกลางก็ควรได้รับการแก้ไข ตามแนวทาง ข้อเสนอแนะของครูที่ให้ไว้และผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะที่น่าสนใจไว้ เป็นหมวดหมู่ ดังนี้คือ

ก. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ วิทยุ สาธร กล่าววา

งานของผู้บริหารโรงเรียน คือการเป็นผู้นำของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในชุมชนที่โรงเรียน ตั้งอยู่ เพื่อช่วยพัฒนาชุมชนร่วมกับฝ่ายปกครอง เพราะโรงเรียน เป็นตัวแทนหน่วยหนึ่งของสังคมของประชาชน ในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่¹

ซึ่งในเรื่องนี้ถ้าผู้บริหารทำให้ชุมชน ผู้ปกครอง เข้าใจการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ ด้วยวิธีดังกล่าวจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างดี และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

¹ วิทยุ สาธร , "การบริหารบุคลากรในโรงเรียน" จันทร์เกษม (พฤษภาคม - มิถุนายน 2513) : 9

ข. ข้อเสนอแนะในเรื่องความรู้พื้นฐานของครูเกี่ยวกับงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง ที่ครูส่วนใหญ่เห็นว่าควรแก้ไขปรับปรุงมากนั้น รอลลินและทอมสัน (Rollins and Thomson) ¹ ได้ศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ เห็นว่า การให้ครูใหญ่อบรมครูในโรงเรียนด้วยวิธีสาธิตการสอน การฝึกหัดใหม่ เทคนิคการสอน การฝึกการสังเกต สัมมนาปัญหาการสอนและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการสอน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือครูในการสอน ให้การบำรุงขวัญครูในโรงเรียน เป็นวิธีที่ดีที่สุดและได้ผลที่สุด ซึ่งถ้าผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจและรับผิดชอบ รวมทั้งปฏิบัติตามหน้าที่ บทบาทของตนเองจะทำให้ปัญหาในเรื่องครู ใช้ความรู้พื้นฐานเพื่อจะนำไปสอนในชั้นเรียนของตนนั้นหมดไป

ค. ข้อเสนอแนะในเรื่องหลักสูตรและสื่อการเรียน ผู้วิจัยได้สรุป ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหของครูซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของ โบแชมป์ (Beauchamp) ² ว่า ในการจัดหลักสูตรที่ดีต้องจัดเสนอแนะให้ครูใช้วัสดุ อุปกรณ์การสอนควบคู่ไปกับกิจกรรม และความสามารถ ความต้องการของนักเรียนแต่ละคน และเมื่อใช้หลักสูตรไปแล้วควรมีการติดตามผล คำแนะนำใช้หลักสูตรอย่างมีระบบประสานสัมพันธ์กัน อย่างสอดคล้องความมุ่งหมายจึงจะทำให้การใช้หลักสูตรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

¹ Howard A. Rollins, Jr. and Marion Thompson, "Contingency Management", American Education Research Journal 15 (Spring 1978) : 325 - 330.

² George A. Beauchamp, The Curriculum of Elementary School (Boston: Allyn and Bacon, Inc., 1964), p. 319.

ง. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่
ให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขปัญหาสอดคล้องกันกับหลักเกณฑ์ของ พินิจ รัตนกุล¹
ได้เสนอแนะหลักการสอนไว้ว่า ครูไม่ควรเป็นฝ่ายแสดงความคิดเห็นคนเดียว แต่ควร
ส่งเสริมและกระตุ้นให้เด็กปฏิบัติออกมาในรูปการแสดงความคิดเห็น การกระทำด้วยตนเอง
ซึ่งในภาคเรียนปฏิบัติเด็กจะต้องมีโอกาสฝึกฝนการทำงาน ฝึกทักษะด้วยตนเอง และข้อเสนอ
แนะของครูในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสอน ตามแนวหลักสูตรใหม่ ซึ่ง นิโคลัส
เบนเนตต์ (Nicolas Bennette)² ได้เสนอไว้อย่างสอดคล้องดังนี้

1. ครูควรจะสอนแบบบรรยายให้น้อยลง ส่งเสริมให้นักเรียน
มีการอภิปราย
2. ครูควรบอกให้นักเรียนทำตามตนเองและให้นักเรียนตัดสินใจ
เอง
3. ครูควรตระหนักว่า การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการอภิปราย
และทำกิจกรรม
4. ครูควรอ้างอิงจากสภาพแวดล้อมจริงมาใช้ในการสอน ส่วน
การอ้างอิงทฤษฎีและหนังสือแบบเรียนนั้นให้น้อยที่สุด
5. นาน ๆ ครั้งจึงควรให้เด็กทั้งห้องได้เรียนในสิ่งเดียวกันใน
เวลาเดียวกัน ตามปกติแล้วห้องเรียนควรจะถูกแบ่งเป็นกลุ่มตาม
ความสามารถของนักเรียน

¹ พินิจ รัตนกุล, "สารบบางประการเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา
ปัจจุบัน" ประมวลทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภา, 2517), หน้า 119.

² นิโคลัส เบนเนตต์, "การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา", แปลและ
เรียบเรียงโดย ทิพา เทพจักรพงษ์. คุรุปริทัศน์ (กันยายน 2521) : 50 - 60.

6. ครูควรเป็นแค่เพียงผู้ช่วยเหลือนักเรียน ให้ดำเนินการด้วยตัวนักเรียนเอง
7. กิจกรรมต่าง ๆ ไม่ควรให้ครูเป็นผู้สาธิต แต่ควรจะให้ นักเรียนเป็นผู้วางแผนและดำเนินการเอง ครูให้การช่วยเหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้
8. การประเมินผล ครูควรจะวัดผลในด้านการนำเอาความรู้ เจตคติและทักษะ ไปใช้มากกว่าการพิจารณาเพียงดูจาก คำตอบของนักเรียนว่าถูกหรือผิด

ถ้าหากครูผู้สอนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนหรือกระบวนการเรียน การสอนไปตามแนวทางที่ผู้ร่างหลักสูตรได้วางไว้ ซึ่งมีความมุ่งหวังให้ครูลดบทบาท ของคนในฐานะผู้บอก ผู้อธิบาย มาเป็นผู้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิด การเรียนรู้สมดังจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องได้รับความ ร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วย นอกเหนือจากครูผู้สอน เช่น ครูใหญ่ ศึกษาพิเศษ และผู้บริหารตามลำดับ

จากผลกวีวิจัยเรื่องปัญหาการสอนกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพใน ชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง และสองจังหวัดชลบุรี และผลวิจัยอื่น ๆ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในบทที่ ๒ ได้ชี้ให้เห็นไปในทางเดียวกันว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหา และปัญหานั้นยังไม่ได้รับการแก้ไข หรือแก้ไขไปแล้วแต่สภาพปัญหายังไม่หมดไป เป็นกรณีหนึ่งที่ชี้บ่งได้ว่าควรจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงสภาพต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหา การเรียนการสอนกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพอย่างจริงจังและรีบด่วน เพื่อเด็ก จะได้พัฒนาตัวเองในด้านนี้เป็นอย่าง เป็นที่น่าพอใจ

ขอเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนวคิดที่จะเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของ โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด ชลบุรี ดังนี้

1. จังหวัดควรจัดสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยเชิญผู้บริหาร ผู้นำท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาคำนี้ เข้าร่วมสัมมนา เพื่อหาแนวทางอันพึงประสงค์ในการจัดการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
2. ควรมีการอบรมผู้บริหารระดับอำเภอ ครูใหญ่ หัวหน้ากลุ่มโรงเรียนและครูผู้มีความสนใจสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นคน ใหม่มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพราะบุคคลเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการวางโครงการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอน
3. ควรจัดอบรมครูประจำการทุกชั้นในโรงเรียน ในเรื่องเทคนิควิธีสอน ความเข้าใจทางด้านการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และการวัดผล เพื่อจะได้เตรียมรับการสอนกลุ่มวิชานี้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
4. จังหวัด และอำเภอ ควรจัดงบประมาณเพื่อการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่ครูผู้สอน เพราะปัญหาการศึกษาวัสดุอุปกรณ์ในกลุ่มวิชานี้ และปัญหาการขาดสถานที่เรียนภาคปฏิบัติ งานเกษตร ในกลุ่มวิชานี้เป็นปัญหาที่สำคัญมาก

ขอเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

ผู้บริหาร เป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อโรงเรียนในการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารจึงควรมีบทบาทและคุณลักษณะดังนี้

1. ต้องพยายามศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพเป็นอย่างดี เพื่อจะได้ให้การสนับสนุน แนะนำ นิเทศติดตามผลและแก้ไข ปัญหาให้แกครูในโรงเรียนได้

2. ควรจัดเตรียมบุคลากร คัดเลือกครู ประมุขนิเทศครูใหม่ และนิเทศติดตาม ผลการใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นแนวทางในการปรับปรุง การเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตร ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

3. ผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุนในค่านงบประมาณ เพื่อจะอำนวยความสะดวก ในด้านต่าง ๆ เช่น เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน

4. ผู้บริหารควรหาวิธีการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลรอบรู้ มีความเข้าใจที่ถูกต้อง และมีทัศนคติใหม่ในการใช้หลักสูตรใหม่ โดยหาทางจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและเปิด โอกาสให้บุคคลในท้องถิ่นร่วมมือกันจัดกิจกรรมในโรงเรียน เป็นต้น

5. ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการสอนให้ มากขึ้น และให้ได้ใช้แหล่งวิทยากร ในชุมชนให้มากที่สุด

6. ผู้บริหารควรจัดให้มีบริการแนะแนวการเลือกอาชีพในการเรียนกลุ่มการ ใช้งานและพื้นฐานอาชีพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เพื่อให้สนองตอบตรงความต้องการ ของเด็กและอาชีพของแต่ละท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะสำหรับครูและบุคลากรอื่น ๆ

1. ครูควรปรับปรุงตนเองใหม่มีความรู้กว้างขวางทันต่อเหตุการณ์
2. ครูต้องศึกษาหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และเอกสารให้เข้าใจเพียงพอ
3. ครูต้องพยายามหาเทคนิค วิธีสอนใหม่ ๆ และพยายามเลือกใช้วิธีสอน หลาก ๆ วิธี เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาง่าย ราคาถูกในท้องถิ่นจัดทำ ประโยชน์ให้มากที่สุด

4. ครูควรมีการวัดผลทุกแผนการสอนตามระยะเวลา และเน้นหนักการวัดผลในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้มากที่สุด

งานวิจัยที่ควรทำเพิ่มเติม

1. การศึกษาลักษณะคุณภาพการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา
2. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ต่อการจัดการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน
3. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เปรียบเทียบกับกลุ่มวิชาอื่น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย